

**Ohranite zdravje
svojega ljubljénčka –
za varne in brezskrbne objeme**

**od UHLJA
do REPA.com**

Več o celostni
skrbi za vaše
živali.

 KRKA

Za novega skrbnika živali je lahko obremenjujoče, če naenkrat dobi veliko informacij.

Pomembno je, da se pripravite na prihod živali in že od začetka uživate v brezskrbnem druženju z njo. Vzpostavite tudi stik z veterinarjem, na katerega se boste lahko obrnili.

Hišni ljubljencek je lahko izpostavljen številnim nevarnostim. Zajedavci, kot so bolhe, klopi in gliste, so zelo pogosti in lahko nevarni za živali in ljudi. Dobro pa je vedeti, da svoje ljubljence lahko zaščitite.

Knjižica vsebuje koristne nasvete za zadovoljno sobivanje z vašim ljubljencem in informacije o najpogostejših zajedavcih, pred katerimi jih lahko zaščitite s Krkinimi zdravili.

Veterinarske smernice priporočajo redno zaščito pred notranjimi (1) in zunanji zajedavci (2).

PES

MAČKA

Notranji zajedavci

1-krat na mesec, če biva z otroki ali osebami s slabšim imunskim sistemom, na sprehodih ni pod nadzorom ali se prehranjuje s surovim mesom.

4-krat na leto
vsi ostali psi.

Odmerjanje

Dehinel Plus

Flavour: 1 tableta
na 10 kg telesne
mase

Dehinel Plus XL:

1 tableta na 35 kg telesne mase
(½ tablete na 17,5 kg t.m.)

- **1- do 2-krat na leto**, če je mačka notranja in se nikoli ne giblje na prostem.
- **1-krat na mesec**, če biva z otroki ali osebami s slabšim imunskim sistemom ali pleni miši, ptiče in druge manjše živali.
- **4-krat na leto** vse ostale mačke.

Odmerjanje

jakost zdravila
izberemo glede na
velikost mačke

Zunanji zajedavci

1-krat na mesec vse leto.

Odmerjanje

jakost zdravila
izberemo glede na
velikost psa

1-krat na mesec vse leto.

Izdelki so na
voljo v lekarni in
pri veterinarju.

Kazalo

Uvod	2
Kazalo.....	3
Sprejem kosmatinca v družino.....	4
Odgovorno lastništvo	5
Prelomni dogodki v življenju pasjega mladiča (do 7. meseca, odvisno od pasme).....	6
Prelomni dogodki v življenju mačjega mladiča (do 7. meseca, odvisno od pasme).....	7
Nepogrešljive potrebščine na potovanju s hišnim ljubljencem	8
Nevarna živila	9
Najpogostejše strupene rastline	10
Igrače za žvečenje.....	12
Osnovno o zajedavcih.....	14
Zunanji zajedavci.....	15
Bolhe	16
Jesenske pršice	19
Klopi	20
Ušesne garje	22
Uši	24
Notranji zajedavci.....	26
Gliste ali valjasti črvi.....	28
Trakulje	30
Bičeglavci.....	32
Pljučne gliste pri mačkah.....	33
Pljučne gliste pri psih.....	34
Srčna glista	36
Lejšmanioza	38
Pogosta vprašanja o zajedavcih.....	40
Triki za lažje nanašanje Krkinih kožnih kapljic	42
Triki, ki olajšajo dajanje Krkinih tablet proti notranjim zajedavcem.....	43
Zatiranje zajedavcev pri domačih ljubljencih	44
Vprašalnik.....	45

Sprejem kosmatinca v družino

Seznam opravil

1. Pred prihodom živali nakupite vse potrebno.
2. Izberite veterinarja (zaradi cepljenja, zaščite pred zajedavci) in šolo za pse.
3. Če je mogoče, vzemite dva tedna dopusta, da boste svojega ljubljjenčka privadili na hišni red in ga socializirali.
4. Poskrbite, da bo vaš dom za mladiča varen:
 - zavarujte električno napeljavo in kable,
 - na varno pospravite izdelke, ki vsebujejo nevarne snovi (vabe za podgane in polže, gnojilo za trato, sredstvo proti zmrzovanju, čistila, zdravila ipd.),
 - preprečite dostop do strupenih rastlin,
 - odstranite prazne baterije in akumulatorje,
 - preprečite dostop do otroških igrač, knjig, daljinskih upravljalnikov, oblačil in obutve,
 - odstranite odvečne predmete,
 - hrano postavite na nedosegljivo mesto. (3)

Nakupovanje osnovnih potrebščin

- ☐ potovalna kletka, torba za prenašanje živali ali varnostni pas
- ☐ ležišče, po možnosti s snemljivo prevleko, primerno za pranje v pralnem stroju
- ☐ povodec in ovratnica ali oprsnica z identifikacijskim obeskom
- ☐ vrečke za pasje iztrebke
- ☐ trpežne posode za hrano in vodo
- ☐ igrače za žvečenje
- ☐ primerno velika kletka
- ☐ hrana, primerna starosti živali
- ☐ plenične podloge za navajanje na sobno čistočo
- ☐ pripomočki za nego dlake

Odgovorno lastništvo

Izberite hišnega ljubljénčka, **ki je primeren za vaš dom in ustreza vašemu življenjskemu slogu**. Zavedati se morate, da vas žival potrebuje od prvega do zadnjega skupnega trenutka. To je lahko kar dolgo obdobje, saj je na primer pričakovana življenjska doba srednje velikega psa 12,7 leta, mačke mešane pasme pa 11,1 leta. (4)

Hišnemu ljubljénčku je treba nameniti **čas in denar**.

cepljenje in
mikročipiranje

ustrezno bivališče

uravnotežena
prehrana

prost dostop
do pitne vode

vsakodnevno
gibanje na prostem

redni obiski
pri veterinarju

urjenje in
socializacija

redna nega kože

čiščenje zob

redno zatiranje
zajedavcev

pobiranje iztrebkov

Vsak skrbnik psa ali mačke mora imeti **osnovno znanje o najpogostejših zajedavcih** in njihovem preprečevanju oziroma odstranjevanju, saj tako ohranja zdravje živali.

Prelomni dogodki v življenju pasjega mladiča

(do 7. meseca, odvisno od pasme)

Različne pasme psov se različno hitro starajo.

redno od 2. tedna starosti

ZAŠČITA PRED ZAJEDAVCI

2–3 tedni starosti

MLADIČ VIDI

3 tedni starosti

MLADIČ SLIŠI

do 7. tedna starosti

**MLADIČU ZRASTE
VSEH 28 MLEČNIH ZOB**

6–8 tednov starosti

**PRVO CEPLJENJE PROTI
KUŽNIM BOLEZNIM**

do 3. meseca starosti

**MIKROČIPIRANJE IN VPIS
MLADIČA V REGISTER HIŠNIH
ŽIVALI ZA EVROPSKI POTNI LIST**

8 tednov starosti

NOVI DOM

12 tednov starosti

**DRUGO CEPLJENJE PROTI
KUŽNIM BOLEZNIM**

12–16 tednov starosti

CEPLJENJE PROTI STEKLINI

16 tednov starosti

**TRETJE CEPLJENJE PROTI
KUŽNIM BOLEZNIM**

po 16. tednu starosti

VPIS V PASJO ŠOLO

do 7. meseca starosti

**MLADIČU ZRASTE
VSEH 42 STALNIH ZOB**

**Poživitveno cepljenje proti
kužnim boleznim:**

- 1 leto po zadnjem cepljenju, nato po navodilu veterinarja.

**Poživitveno cepljenje proti steklini
(obvezno po zakonu):**

- 1 leto po prvem cepljenju
- 1 leto po drugem cepljenju, nato po navodilu veterinarja.

Prelomni dogodki v življenju mačjega mladiča

(do 7. meseca, odvisno od pasme)

Različne pasme mačk se različno hitro starajo.

redno od 3. tedna starosti

ZAŠČITA PRED ZAJEDAVCI

2–3 tedni starosti

MLADIČ VIDI

3 tedni starosti

MLADIČ SLIŠI

do 6. tedna starosti

**MLADIČU ZRASTE
VSEH 26 MLEČNIH ZOB**

6–8 tednov starosti

**PRVO CEPLJENJE PROTI
KUŽNIM BOLEZNIM**

do 3. meseca starosti

**MIKROČIPIRANJE IN VPIS
MLADIČA V REGISTER HIŠNIH
ŽIVALI ZA EVROPSKI POTNI LIST**

12 tednov starosti

NOVI DOM

12 tednov starosti

**DRUGO CEPLJENJE PROTI
KUŽNIM BOLEZNIM**

12–16 tednov starosti

CEPLJENJE PROTI STEKLINI

16 tednov starosti

**TRETJE CEPLJENJE PROTI
KUŽNIM BOLEZNIM**

do 7. meseca starosti

**MLADIČU ZRASTE
VSEH 30 STALNIH ZOB**

**Poživitveno cepljenje proti
kužnim boleznim:**

- 1 leto po zadnjem cepljenju, nato po navodilu veterinarja.

**Poživitveno cepljenje proti steklini
(ni obvezno):**

- 1 leto po prvem cepljenju
- 1 leto po drugem cepljenju, nato po navodilu veterinarja.

Nepogrešljive potrebščine na potovanju s hišnim ljubljencem

dokumenti (potrdilo o cepljenju, potni list)	✓	✓
oprsnica in povodec	✓	✓
potovalna kletka oz. torba za prenašanje živali	✓	✓
ovratnica z identifikacijskim obeskom	✓	✓
hrana in priboljški	✓	✓
posode za hrano in vodo	✓	✓
mačja meta	✗	✓
mačje stranišče in lopatica za pobiranje iztrebkov	✗	✓
vrečke za iztrebke	✓	✗
komplet prve pomoči*	✓	✓
igrače	✓	✓
odeja ali ležišče	✓	✓
izdelki za nego dlake	✓	✓
praskalnik	✗	✓

* Komplet prve pomoči

zloženci • povoji • tekstilni lepilni trak • fiziološka raztopina • termometer • škarje • pinceta • zaščitne rokavice • probiotiki ali zdravila proti driski

Nevarna živila (5)

grozdje in
rozine

mleko in
mlečni izdelki

oreščki (zlasti
makadamija)

čokolada

avokado

rabarbara

slani prigrizki
za ljudi

kvašeno testo

čebula, česen

gobe

odrezki
maščobe in
kuhane kosti

sadna
semena ali
peške

sladkarije in
sladki napitki

hrana in pijača
s kofeinom

žvečilni gumi
(ksilitol)

alkoholne
pijače

zdravila za ljudi
(paracetamol,
ibuprofen ipd.)

Najpogostejše strupene rastline (6)

alokazija

begonija

božična zvezda
(poinsetija)

aloe vera

amarilis,
hijacinta,
gladijola

bodika (ileks)

tisa

jesenski
žafan

azaleja,
rododendron

krasula

bršljan

divji kostanj

ricinus

difenbahija

krizantema

monstera

ciklama

tulipan,
narcisa

Previdno!

evkaliptus

dracena

bela omela

oleander

fikus

lilije
(npr. šmarnice)

kaladij

zlati potos

taščin jezik

sagova
palma

pikasti
mišjak

želod

konoplja

flamingovec

bezeg

Igrače za žvečenje

Nasveti in opozorila

Varne igrače

- žogice in igrače iz trde gume
- igrače iz plastike, ki ne vsebuje svineca, BPA in ftalatov (za psa, ki ne grize preveč)
- igrače za miselne izzive
- nepoškodovane plišaste igrače

Nevarne igrače

- teniške žogice (poškodujejo lahko zobno sklenino)
- nitke, vrvice, trakovi in podobno (če jih žival pogoltne, lahko poškodujejo prebavila)
- jelenji rogovi (poškodujejo lahko zobno sklenino) (7)
- kuhane kosti (povzročijo lahko zaprtje, se zdrobijo in poškodujejo prebavila)
- lesene palčke (če jih žival pogoltne, lahko poškodujejo ustno votlino ali prebavila)

Pomembno

- Poškodovane igrače vedno odstranite, preden bi ljubljeneček lahko pogoltnil odtrgane ali odlomljene delce.
 - Igrače menjajte, da vzbudite ljubljenečkovo pozornost.
 - Ne pustite, da bi ljubljeneček visel z igrače.
 - Ne dajajte mu majhnih igrač, ki jih lahko pogoltne ali pa se mu zataknejo v gobčku, saj se lahko zaduši.
-

Osnovno o zajedavcih

- Prisotni so **vse leto**.
- **Več kot 60 %** najpogostejših zajedavcev hišnih ljubljencev je nevarnih tudi za ljudi.
- Številne **okužbe ostanejo neopažene**.
- Okužbe z najpogostejšimi zajedavci je **mogoče enostavno preprečiti**.
- Zajedavce razvrščamo v dve skupini, na **zunanje in notranje**.

Kako poskrbite, da bo hišni ljubljencek brez zajedavcev?

- Z ustreznimi izdelki poskrbite za redno preprečevanje.
- Odstranjajte iztrebke.
- Pozorni bodite na morebitne bolezenske znake.
- Prekrivajte peskovnik.
- Redno čistite pasje ležišče, odeje in posode za hrano.
- Redno razkužujte mačje stranišče.
- Umivajte si roke.

ZANIMIVO

1 od 4
mačk ima gliste.

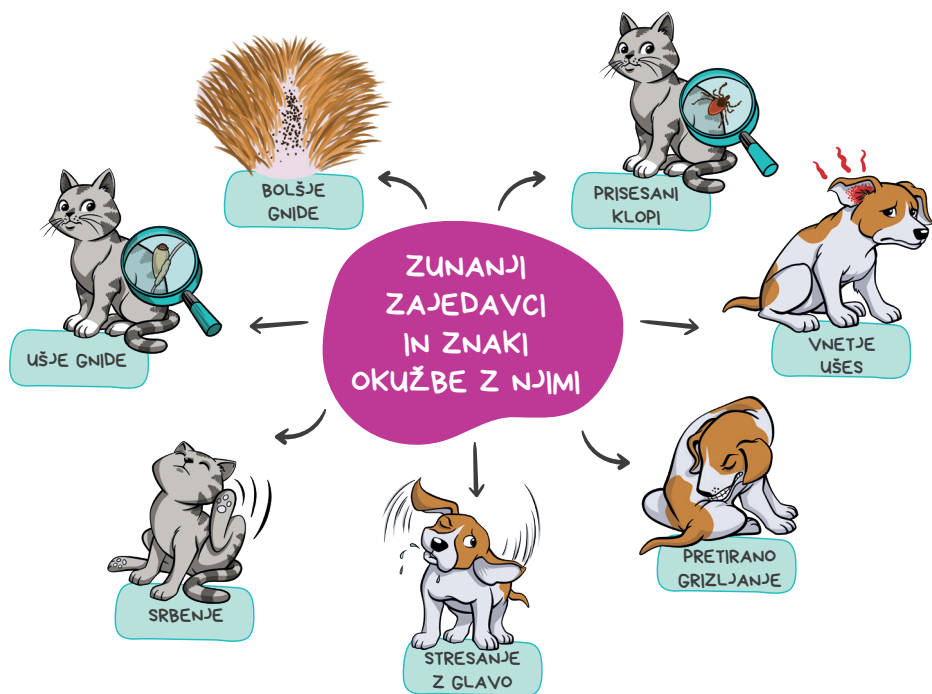
Zunanji zajedavci

Najpogostejši zunanji zajedavci

- bolhe
- klopi
- ušesne garje
- garje *Demodeks*
- garje *Sarcoptes* (pršica, imenovana srbec)
- uši

Zunanji zajedavci, ki pomenijo tveganje za ljudi

- bolhe
- klopi
- garje *Sarcoptes* (pršica, imenovana srbec)

Bolhe

Osnovno

- Z bolhami se lahko okužijo tudi kunci, dihurji, morski prašički, hrčki, činčile, podgane in miši.
- Boljša samica odloži od 10 do 50 jajčec na dan, v svojem življenju do **več tisoč**, ljubljenci pa jih lahko prinesejo v dom.
- Večina, kar **95 % bolh**, v obliki jajčec, ličink in bub **živi v okolici živali, tudi v domačem okolju**.
- Če hišni ljubljencek med nego dlake pogoltne bolhe, se lahko okuži s **trakuljami**.
- **Alergija na ugrize bolh** je najpogostejši vzrok srbenja.
- Bolhe lahko **bolezni prenašajo** na hišne ljubljence in ljudi.

Vir okužbe

- Dvorišča, kamor pridejo okužene prostoživeče in potepuške živali,
- vrtovi ob vrtcih, pasji parki, pasji frizerski saloni, veterinarske klinike, psarne,
- oblačila in obutev,
- drugi hišni ljubljenci.

ZANIMIVO

Bolhe, ki jih opazite,
predstavljajo

manj kot 5 %

bolšje populacije.

Razvojni krog (2)

Odrasle bolhe živijo na gostitelju in se prehranjujejo z njegovo krvjo.

Odrasla samica v povprečju odloži 20 jajčec na dan.

Iz jajčec se razvijejo ličinke, ki se skrivajo pred svetlobo. Iz ličink se razvijejo bube.

Bube lahko na gostitelja čakajo do 6 mesecev.

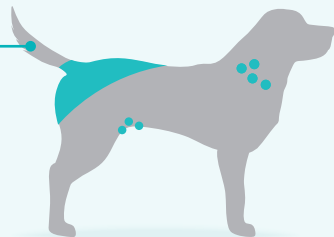
Večina, kar **95 % bolh**, v obliki jajčec, ličink in bub **živi v okolici živali** (npr: v preprogah).

Simptomi

Bolh in njihovih ugrizov morda ne boste opazili, zato bodite pozorni na:

- madeže na kožuhu, podobne črnemu popru, zlasti na korenu repa,
- pogostejše praskanje,
- pretirano negovanje dlake (grizljanje, lizanje, žvečenje),
- izpadanje dlake okoli repa, dimelj in na notranji strani stegen,
- rdeče izbokline ali kraste,
- slabokrvnost pri hudih okužbah (šibkost, blede dlesni, hitro dihanje).

Zdravljenje

- **1-krat na mesec** zdravite vse hišne živali v istem gospodinjstvu.
- Od 3 do 8 tednov vsaj vsak drugi dan **temeljito posesajte** tla, preproge, pohištvo in vse oblazinjene ali s tkanino prevlečene površine, tudi v avtomobilu. Vrečko po vsaki uporabi odvrzite.
- Pri čim višji temperaturi, najbolje vsaj pri **60 °C**, **operite ležišče in posteljnino** ter odeje, oblačila in zavese.
- **Vse mehke igrače hišnega ljubljencega operite** v vroči vodi ali jih zaprite v plastično vrečo in dajte v zamrzovalnik.

Preprečevanje

Bolhe živijo v zaprtih prostorih tudi pozimi, zato vaš ljubljeneček zaščito potrebuje **vse leto**.

Ataxxa®
raztopina za kožni nanos za aktivne pse

FYPRYST®
combo

Jesenske pršice

Osnovno

- Zaradi rdečeoranžne barve jih imenujemo tudi rdeči žužki ali žanjske pršice.
- Ličinke se samo v eni razvojni stopnji hranijo na živalih, v drugih stopnjah pa bivajo v okolju.
- Največ pršic je med julijem in novembrom.

Vir okužbe

- Travniki, polja, vrtovi, gozdovi in podobno.

Simptomi

Jesenske pršice prebodejo kožo in vbrizgajo encime za raztapljanje kožnih celic, kar povzroča **močno srbenje**. Žival se običajno grize in praska, opazite lahko tudi:

- izpadanje dlake,
- kraste,
- rdečo in vneto kožo.

Zdravljenje

- Zdravljenje je potrebno najmanj 1-krat na mesec oziroma ga je treba ponoviti na 2 do 3 tedne.
- Občutljivejšim ljubljencem veterinar predpiše protivnetna zdravila za pomiritev kože.
- Če gre za okužbo, lahko veterinar predpiše antibiotike.

ZANIMIVO

**Tudi ljudje se
lahko okužimo
z jesenskimi pršicami.**

Klopi

Osnovno

- Bolezni se širijo z **ugrizom klopa, bolezenski znaki pa se običajno pojavijo po nekaj tednih ali mesecih** po ugrizu.
- Bolezni se ne prenašajo med živalmi ali z živali na ljudi, prenašajo jih samo klopi.
- Klop **lahko bolezen prenese že v 8 urah.** (8)

ZANIMIVO

Klop potrebuje
obrok krvi,
da lahko konča
razvojno stopnjo.

Simptomi

Klopa zlahka spregledate, saj hišni ljubljeneček ne kaže očitnih simptomov. Lahko pa opazite:

- lizanje in grizljanje določenega predela,
- majhne izbokline na koži (sprva niso večje od bucikine glave),
- rdečo, vneto kožo,
- simptome, kot so zvišana telesna temperatura, zmanjšan tek, utrujenost, otekli in boleči sklepi, temen urin, šepavost.

Če menite, da ima vaš hišni ljubljeneček bolezen, ki jo prenašajo klopi, je pomembno, da obiščete veterinarja.

Dejavniki tveganja

- Hišni ljubljencek se giblje tudi po gozdu in travnikih.
- Spomladi in jeseni je klopov več.
- Zaradi nepredvidljivega vremena so klopi aktivni že zgodaj spomladi in še pozno jeseni. (9)
- Klopi lahko preživijo mraz, tudi pod snegom.

Preprečevanje in zdravljenje

- Redno pregledujte kožuh. Pri dolgodlakih psih si pomagajte s sušilnikom za lase.
- Prisesane klope takoj odstranite.
- Najboljša zaščita je redna uporaba izdelkov, ki odganjajo in uničijo klope.

Odstranjevanje klopa

- Nadenite si rokavice in poskrbite, da je hišni ljubljencek umirjen.
- Nežno razgrnite dlako okoli klopa in jo plosko pritisnite ob kožo.
- S pripomočkom za odstranjevanje previdno primite klopa ali pa pripomoček potisnite pod njega. Pripomoček nežno zasukajte in enakomerno povlecite naravnost navzgor, da odstranite klopa. Preverite, ali ste ga odstranili v celoti.
- Načini za uničenje klopa: **dajte ga v zaprto posodico ali ga tesno ovijte z lepilnim trakom, splaknite ga v straniščno školjko ali ga potopite v alkohol.**
- Mesto ugriza obrišite z antiseptičnim sredstvom, primernim za hišne ljubljence, in si umijte roke.

Klopa nikoli ne zmečkajte, za uničenje ne uporabljajte laka za nohte ali vazelina in ga ne poskušajte zažgati.

Ataxxa®

raztopina za kožni nanos za aktivne pse

FYPRYST®
combo

Ušesne garje

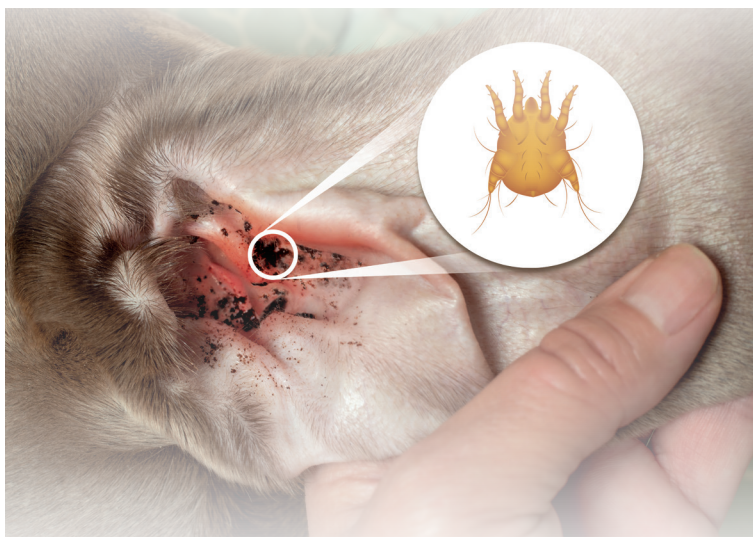
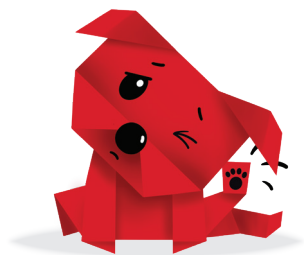

Osnovno

- Ušesne garje se hranijo z voskom in maščobo v ušesih živali.
- So zelo nalezljive, hitro se prenesejo na druge mačke in pse.
- Mačke se okužijo pogosteje kot psi, okužba je pogostejša pri mačjih in pasjih mladičih.

Vir okužbe

- Živali, s katerimi se ljubljencek igra,
- pripomočki za nego dlake (krtače), kletke in igrače,
- potepuške mačke in prostoživeče živali (npr. lisice).

Simptomi

- Praskanje okoli ušes, po glavi in vratu,
- stresanje z glavo,
- temen in voskast izcedek iz ušes, ki je podoben kavni usedlini,
- neprijeten vonj ušes,
- krvave podplutbe (hematomi) zaradi pretiranega praskanja,
- sekundarne okužbe z bakterijami ali kvasovkami.

Zdravljenje in preprečevanje

- Zdravite vse živali v gospodinjstvu.
- Temeljito očistite ušesa svojega ljubljence.
- Z vročo vodo očistite ležišče, igrače, kletko in krtače za živali.
- Temeljito posesajte predele, kjer se ljubljence veliko zadržuje, in vrečko odvrzite.

ZANIMIVO

Zaradi okužbe
z ušesnimi garjami
**mačke lahko
oglušijo.**

Uši

Osnovno

- Uši prenašajo trakulje.
- Pogosteje se okužijo mladi, stari ali zanemarjeni hišni ljubljenci, ki živijo v slabih higienskih razmerah.
- Živali ne morejo dobiti uši od ljudi in obratno.

Vir okužbe

- Druge hišne živali,
- pripomočki za nego dlake,
- ležišča.

Simptomi

- Jajčeca (gnide) se običajno oprimejo dlake in jih lahko zamenjate za prhljaj. Opazite jih, če razmaknete dlako. Po videzu in velikosti so podobne sezamovemu semenu in so kožne barve.
- Žival se praska in je nemirna.
- Dlaka je razmršena, suha ali zlepljena.
- Dlaka izpada, predvsem okrog ušes, vratu, ramenskega obroča, dimelj in zadnjika.

Zdravljenje

- Zdravljenje ponavljajte v rednih časovnih presledkih vsaj mesec dni, lahko tudi dlje.
- Zajedavce odpravljajte hkrati pri vseh ljubljenceh v gospodinjstvu.
- V vroči vodi operite vsa ležišča in prevleke iz blaga, povodce in ovratnice.
- Temeljito očistite vse površine, kjer se zadržujejo hišni ljubljenci.
- Po potrebi obrijte zavozlano dlako.

ZANIMIVO

Ločimo **dve vrsti uši**,
ene se hranijo s kožo,
druge sesajo kri.

FYPRYST®
combo

Notranji zajedavci

Hišni ljubljenci so radovedni. Z **nosom in gobčkom** raziskujejo svet, zato je neizogibno, da se okužijo z glistami. **Življenjski slog** vašega hišnega ljubljénka pogosto določa, katerim zajedavcem je najbolj izpostavljen.

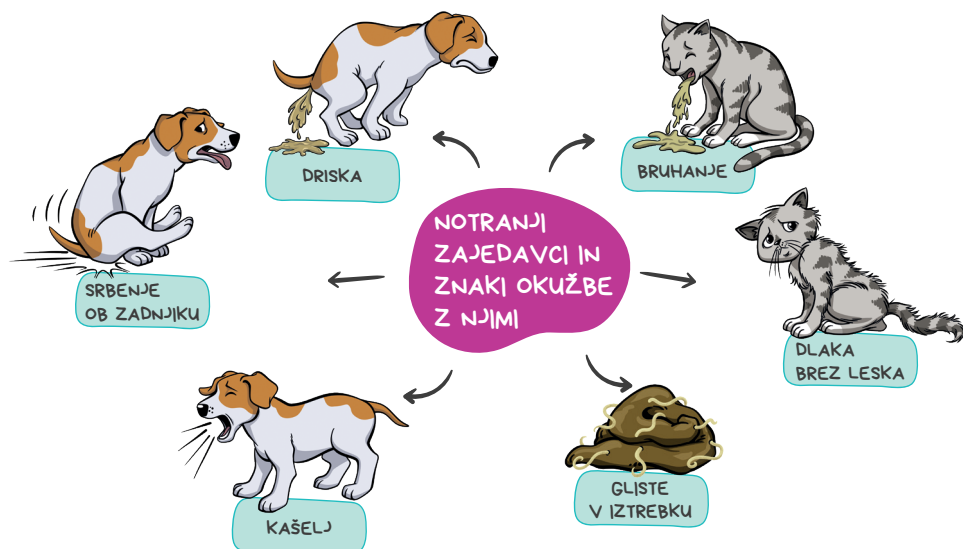
Izsledki najnovejše analize po smernicah ESCCAP glede zaščite pred notranjimi zajedavci kar 95 % živali v Sloveniji potrebuje antiparazitike 4- do 12-krat na leto (od tega 98 % psov in 90 % mačk). (10)

Vrste glist

- Črevesne gliste so v prebavilih (valjasti in kavljasti črvi, trakulje, bičeglavci).
- Nečrevesne gliste so v drugih organih (pljučna, srčna, očesna, kožna glista).

Tveganje za ljudi

- Okužba z valjastimi in kavljastimi črvi, trakuljami ter srčnimi, kožnimi in očesnimi glistami.

Milprazon®

CHEWABLE

Učinkovit proti

Dehispot®

Učinkovit proti

Dehinel® Plus

flavour

Učinkovit proti

Poskrbite za redno
razglistenje hišnih živali
vsaj 1-krat na 3 mesece.

Gliste ali valjasti črvi

Osnovno

- So najbolj razširjena oblika črvov.
- Močno prizadenejo pasje in mačje mladiče.
- Živijo v črevesju.
- Na dan odložijo do 250.000 jajčec, ki se izločijo z iztrebki.
- Jajčeca lahko v okolju (v parkih, na vrtovih, dvoriščih, sprehajalnih poteh) preživijo več let in predstavljajo nevarnost za okužbo.

Vir okužbe

- Samica (med brejostjo),
- materino mleko,
- zemlja ali pesek (iz peskovnika, mačjega stranišča),
- zaužitje glodavca, ptiča ali toplotno neobdelanega mesa,
- čevlji in oblačila.

Tveganje za ljudi

- Prijemanje ljubljencovega kožuha,
- pobiranje iztrebkov,
- slabo oprana hrana,
- zemlja (vrtnarjenje),
- igra na prostem (pri otrocih).

Sezona

- Okužba z valjastimi črvi je mogoča vse leto.

Simptomi

Odrasli hišni ljubljenci pogosto **ne kažejo znakov okužbe**, vendar lahko kljub temu opazite:

- pomanjkanje energije,
- drisko ali zaprtje,
- hujšanje kljub običajnemu ali povečanemu vnosu hrane,
- bruhanje,
- nenavadno nabrekel trebuh,
- manjšo rast mladičev glede na njihovo starost,
- kašelj.

Zdravljenje je treba ponoviti po 10 do 21 dneh.

ZANIMIVO

Gliste lahko
povzročijo
slepoto.

Trakulje

Hišni ljubljencek se lahko okuži z različnimi vrstami trakulj, najpogostejše z boljšjo, lahko pa tudi z lisičjo, pasjo, govejo, svinjsko in drugimi.

Osnovno

- Trakulje živijo v črevesju.
- Okužba je pogostejša pri odraslih živalih.

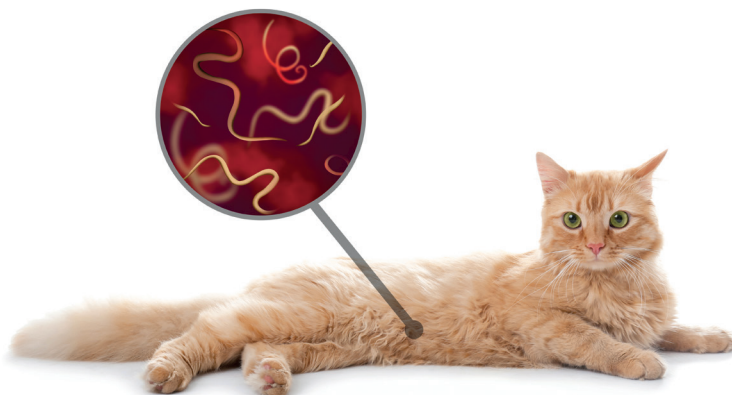
Vir okužbe

- Zaužitje okuženih bolh med lizanjem dlake,
- toplotno neobdelano ovčje ali goveje meso in drobovina,
- zaužitje okuženega zajca ali glodavca.

Simptomi

Pogosto jih ni ali pa jih opazite kot:

- drsanje z zadnjico po tleh,
- pretirano čiščenje ali lizanje zadka,
- bruhanje,
- drisko,
- odvirke, podobne riževim zrnom, v iztrebkih ali na ležišču,
- hujšanje kljub običajnemu ali celo povečanemu vnosu hrane.

Tveganje za ljudi

- Hude bolezni zaradi nekaterih vrst trakulj,
- okužba z zaužitjem neoprane zelenjave ali zemlje,
- večja ogroženost otrok zaradi tesnega stika s hišnimi živalmi.

Zdravljenje

- Običajno zadostuje enkratno zdravljenje.
- Zelo pomembno je zatiranje bolh, ker prenašajo trakulje.

ZANIMIVO

Ko se mačke negujejo,
pogoltnejo
okoli 50 %
bolh, ki so na
njihovem kožuhu.

Bičeglavci

Osnovno

- Bičeglavci so majhni črevesni črvi pri psih.
- Jajčeca se izločajo z živalskimi iztrebki in v okolju ostanejo do 7 let.

Vir okužbe

- Zemlja ali iztrebki drugih živali,
- okolje (npr. pasji park, domače dvorišče).

Simptomi

Nekateri psi jih ne kažejo, vendar lahko opazite:

- drisko,
- kri v blatu,
- hujšanje,
- ponavljajočo se slabost.

Zdravljenje

- Priporočeno je, da zdravljenje ponavljate 1-krat na mesec 3 mesece zapored.

ZANIMIVO

Jajčeca bičeglavcev
je skoraj

nemogoče

uničiti ali jih
odstraniti iz zemlje.

Pljučne gliste pri mačkah

Osnovno

- Pljučne gliste lahko povzročijo hude, tudi smrtno nevarne poškodbe pljuč.
- Okužbe so lahko hujše pri mladičih, starejših mačkah in mačkah z oslabljenim imunskim sistemom.
- Zajedavci se iz telesa izločajo z iztrebki, ki okužijo okolje.

Vir okužbe

- Zaužitje okuženega polža (lazarja) ali druge okužene živali (npr. ptice, glodavca).

Simptomi

Podobni so kot pri drugih pogostih pljučnih boleznih (npr. mačji astmi, pljučnici):

- blag do zmeren kronični kašelj,
- kihanje,
- zasoplost, piskanje ali oteženo dihanje,
- hujšanje,
- izcedek iz nosu.

Zdravljenje

- Odpraviti je treba zajedavca in zdraviti vnetje.

Pljučne gliste pri psih

Osnovno

- Skoraj vsak deseti okuženi pes pogine.
- Pljučne gliste po telesu potujejo v pljuča in srce.
- Gre za kronično bolezen, ki lahko traja mesece in celo leta.
- Pljučne gliste so pogostejše pri mlajših psih.

Vir okužbe

- Zaužitje okuženega polža, žabe, glodavca ali ptice,
- zaužitje onesnažene trave,
- voda iz luže ali zunanjih posod,
- igrače za igro na prostem.

Sezona

Polži so najaktivnejši pri 13 °C in v vlažnih razmerah, zato so okužbe takrat pogostejše.

Preprečevanje

- Igrače in skleda vašega psa naj bodo čez noč v notranjih prostorih.
- Psa hranite v notranjih prostorih.
- Redno čistite zunanje posode za vodo.
- Pasje iztrebke vedno poberte in odstranite na varen način.
- Zaščito proti pljučnim glistam uporabljajte vsak mesec.

Simptomi

- Vztrajen kašelj, piskanje, oteženo dihanje,
- manj energije,
- slab tek,
- nepojasnjeno hujšanje,
- bruhanje, driska,
- nevrološke težave, krči,
- težave s strjevanjem krvi (npr. kri v urinu, bruhanje krvi, kapljice krvi na dlesnih).

Zdravljenje

- Hude okužbe je včasih treba zdraviti več tednov ali mesecev.
- Veterinar lahko predpiše zdravila za zdravljenje vnetja.

ZANIMIVO

Na običajnem vrtu
v Veliki Britaniji naj bi bilo
v povprečju več kot
20.000 polžev (11) in vsak
lahko prenaša ličinke
pljučne gliste.

Srčna glista

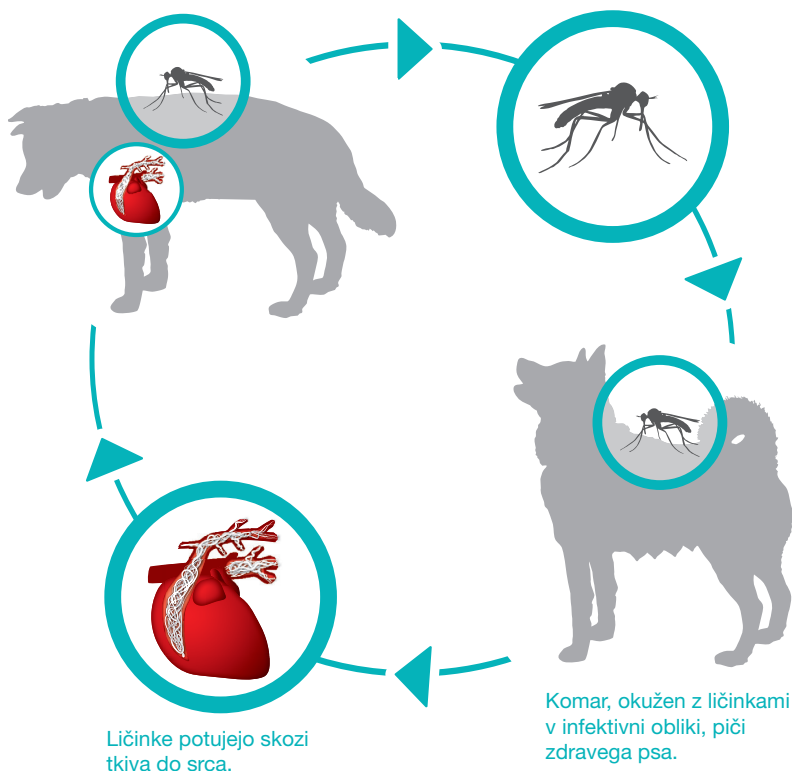

Osnovno

- Srčno glisto prenašajo komarji.
- Gre za enega najnevarnejših zajedavcev, ki povzroča trajne poškodbe pljuč, srca in žil.
- Preprečevanje okužb je preprosto, zdravljenje pa težko in drago.
- Okužijo se lahko tudi mačke.

Ko komar piči okuženega psa, s krvjo vsrka tudi ličinke v prvi razvojni stopnji – mikrofilarije.

Ličinke se v komarju preobrazijo v infektivno obliko v drugi razvojni stopnji.

Simptomi

Včasih se pojavijo šele 6 mesecev po piku okuženega komarja:

- kašelj, zlasti po povečani dejavnosti,
- običajne dejavnosti (npr. sprehod, igra) so za psa naporne,
- zmanjšan tek in s tem povezano hujšanje,
- zasoplost,
- nabrekel trebuh,
- omedlevica.

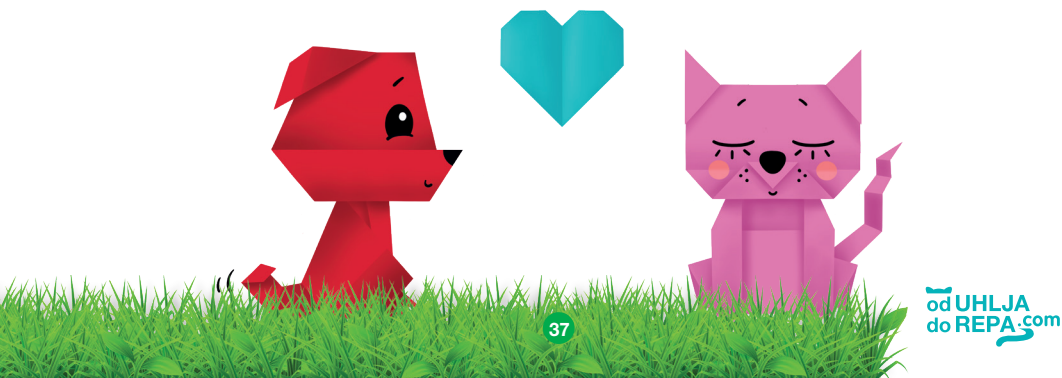
Preprečevanje

- Zaščito pred srčnimi glistami uporabljajte vsak mesec.
- Uporabljajte sredstvo za odganjanje komarjev.
- Zmanjšajte izpostavljenost živali komarjem.

Zdravljenje

- Zdravljenje je težko, vendar je učinkovitejše, če se bolezen odkrije dovolj zgodaj.
- Pomembno je, da pes med zdravljenjem čim bolj miruje oziroma da se mu omeji gibanje.

Zdravo srce pomeni veliko ljubezni!

Lejšmanioza

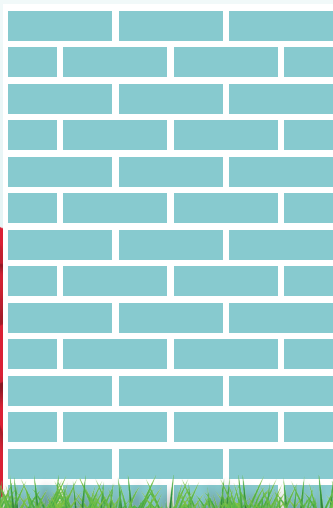

Osnovno

- **Lejšmanioza** je zoonoza, ki se iz južne Evrope širi proti severu.
- Širijo jo peščene muhe, ki večkrat ugriznejo živali in pijejo kri.
- Prizadene lahko notranje organe, predvsem jetra, ledvice in tudi kostni mozeg.

Simptomi

- Težave s kožo (kraste, predeli brez dlake) okoli smrčka, na ušesih, okrog oči, na kolenih in komolcih,
- poškodbe nohtov in blazinic (dolgi, lomljivi nohti, ki rastejo hitreje kot običajno),
- izguba teka, hujšanje,
- kronična driska,
- otekli sklepi ali tačke,
- zvišana telesna temperatura.

Preprečevanje

- Cepljenje,
- **uporaba sredstev za odganjanje mrčesa (repelentov),**
- izogibanje večernim sprehodom, zlasti po gozdu, parkih in vrtovih.

Zdravljenje

- Za lejšmaniozo ni zdravila, zato je cilj zdravljenja odpraviti klinične znake.
- Bolezen se lahko ponovi.

Ataxxa®

raztopina za kožni nanos za aktivne pse

Pogosta vprašanja o zajedavcih

→ Ali lahko iste izdelke uporabljam pri mačkah in psih?

Za mačke in pse se ne smejo uporabljati isti izdelki. Mačke se na nekatera zdravila odzivajo drugače kot psi, saj imajo drugačno presnovo. Nekateri izdelki proti bolham in klopotom za pse vsebujejo snovi, ki so strupene za mačke. Če ste mački že dali izdelek za psa, se nemudoma posvetujte z veterinarjem.

→ Ali psa lahko kopam pred nanosom kožnih kapljic in po njem?

Splošno pravilo je, da hišnega ljubljence ne smete kopati 48 ur pred nanosom kapljic na kožo in 48 ur po njem. Za natančen časovni okvir preberite navodila za uporabo izdelka.

→ Ali tableta deluje, čeprav je hišni ljubljencek po zaužitju bruhal?

Zdravila za peroralno uporabo se običajno absorbirajo v 20 do 30 minutah. Če je vaš hišni ljubljencek bruhal pozneje, se je zdravilo verjetno že absorbiralo. Če v izbljuvkih opazite tableto, se zdravilo ni absorbiralo. Najbolje je, da se obrnete na svojega veterinarja.

→ Ali je zaščita pred zajedavci potrebna tudi pozimi?

Da. Težava so zlasti bolhe, saj se razmnožujejo v okolju in lahko prezimijo v zaprtih prostorih. Sezona komarjev in klopotov se zaradi nepredvidljivega vremena lahko začne zgodaj spomladi in traja pozno v jesen. Črevesne gliste lahko preživijo tudi pri temperaturi pod lediščem, zato so nevarne vse leto.

→ Ali z zaščito hišnega ljubljénčka pred zajedavci zaščitim tudi ljudi?

Nekateri zajedavci se lahko prenesejo z živali na ljudi, zato je pomembno, da hišne ljubljénčke ustrezno zaščitite. To je še posebno pomembno pri družinah z otroki, saj si ti pogosto ne umivajo rok, ter pri ljudeh z oslabljenim imunskim sistemom.

→ Ali se hišni ljubljénček lahko okuži z zajedavci, čeprav se ne giblje na prostem?

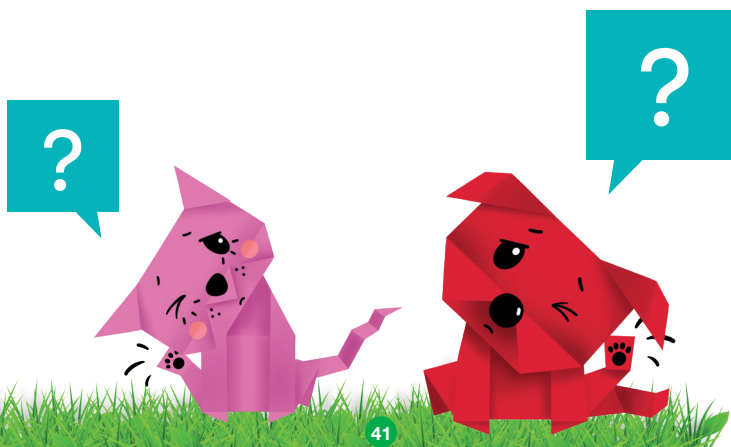
Da. Mikroskopsko majhna jajčeca lahko v dom prinesete na oblačilih in čevljih, poleg tega se zajedavci prenašajo tudi med hišnimi ljubljénčki v istem gospodinjstvu.

→ Kako vem, ali ima hišni ljubljénček zajedavce?

Na okužbo najpogosteje kažejo praskanje, grizenje, pordela koža, nemir, driska, nabrekel trebuh, hujšanje, kašelj, utrujenost in dlaka brez leska. Gliste lahko opazite v iztrebkih.

→ Ali lahko mačje ali pasje bolhe živijo na ljudeh?

Bolhe ne živijo na ljudeh, ker se razmnožujejo na delih telesa, poraščenih z dlako, kjer se lahko skrijejo. Ugriznejo pa lahko vse, ki so v stiku z okuženim hišnim ljubljénčkom ali domačim okoljem. Ugrizi povzročajo srbeče rdeče pike, zlasti na gležnjih. Bolhe lahko nekatere bolezni prenesejo tudi na človeka.

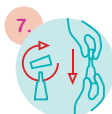

Triki za lažje nanašanje Krkinih kožnih kapljic

1.

Redno pregledujte svojega ljubljénčka, ali ima klope in bolhe.

7.

Kapalko predrite s pokrovčkom.

12.

Kapalko popolnoma izpraznite. Uporabite jo samo na eni živali.

2.

Hišnega ljubljénčka pred nanašanjem zdravila stehajte.

8.

Počakajte, da se pes umiri in mirno stoji.

13.

Kožuha se ne dotikajte, dokler se nanos popolnoma ne posuši.

3.

Uporabite kapalko, ki ustreza telesni masi vašega ljubljénčka.

9.

Razmaknite dlako med lopaticama, tako da se vidi koža.

14.

Zajedavce odpravljajte pri vseh živalih v gospodinjstvu.

4.

Pred kopanjem hišnega ljubljénčka preverite, ali to vpliva na zdravljenje.

10.

Konico kapalko položite na kožo in jo večkrat stisnite.

15.

Kapljic ne vtirajte z roko.

5.

Kapljice nanesite pred spanjem.

11.

Pri velikih psih kapljice nanesite na eno točko na vratu, še bolje pa je, da jih nanesete na 3 do 4 točke na hrbtu.

16.

Zapišite datum nanosa zdravila in postopek ponovite vsak mesec.

6.

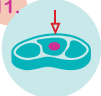
Tik pred nanašanjem vrečko odrgajte po zarezi in vzemite kapalko.

FYPRYST®
COMBO

Ataxxa®

Dehispot®

Triki, ki olajšajo dajanje Krkinih tablet proti notranjim zajedavcem

- 1. Skrbite za redno odpravljanje glist pri hišnem ljubljencu.
- 2. Hišnega ljubljénčka pred dajanjem zdravila stehtajte.
- 3. Uporabite tableto, ki ustreza telesni masi hišnega ljubljénčka.
- 4. Poiščite miren in varen prostor.
- 5. Hišnega ljubljénčka nagradite z najljubšim priboljškom, da bo jemanje v prihodnje lažje.
- 6. Prosite za pomoč, če jo potrebujete.
- 7. Uporabite pinceto ali aplikator za tablete. Pazite, da živali ne poškodujete.
- 8. Glavo hišnega ljubljénčka nagnite nazaj.
- 9. Tableto hitro potisnite na koren jezika.
- 10. Preglejte gobček in preverite, ali je tableto pogoltnil.
- 11. Če hišni ljubljénček nima alergije, lahko tableto skrijete v okusno hrano.
- 12. Po dajanju zdravila si umijte roke.
- 13. Zajedavce odpravljajte pri vseh živalih v gospodinjstvu.
- 14. Zapišite datum dajanja zdravila in postopek ponovite vsak mesec.

Dehinel® Plus
flavours

Milprazon®
CHEWABLE

Zatiranje zajedavcev pri domačih ljubljjenčkih (1)

NOTRANJI ZAJEDAVCI

ODRASLI

Splošno priporočilo: 4-krat na leto

Visoko tveganje 4- do 12-krat na leto

biva
z otroki,
starejšimi
ljudmi,
kroničnimi
bolniki

prehranjuje
se s surovim
mesom in
drobovino

pleni

giblje
se na
prostem

liže ali je
neobičajno
hrano

sezona
komarjev

je delovni pes
(policijski,
vojaški,
reševalni,
terapevtski)

udeležuje se
tekmovanj,
razstav

2 tedna

4 tedni

6 tednov

8 tednov

2 meseca
NOV DOM

vsak mesec
do 6. meseca
starosti

3 tedni

5 tednov

7 tednov

2 meseca

vsak mesec
do 6. meseca
starosti

ZUNANJI ZAJEDAVCI

BOLHE
vsak mesec

KLOPI
vsak mesec, ko so klopi aktivni
(pri temperaturi nad 5 °C)

Ne pozabite! Če jih ne opazite, še ne pomeni, da jih ni.

FYPRYST®
combo

Ataxxa®

Dehinel® Plus
flavours

Dehispot®

Milprazon®
CHEWABLE

VPRAŠALNIK

☐ PES

☐ MAČKA

Kako pogosto svoji hišni živali dajete zdravila proti notranjim zajedavcem?

☐ nikoli	☐ 4-krat na leto
☐ 1-krat na leto (ob cepljenju stekline)	☐ več kot 4-krat na leto
☐ manj kot 4-krat na leto	☐ 1-krat na mesec

Je veterinar kdaj pregledal blato vaše hišne živali in preveril prisotnost zajedavcev?

- ☐ da ☐ ne

Koliko je stara vaša hišna žival?

- ☐ manj kot 6 mesecev ☐ več kot 6 mesecev

Ali z vašo hišno živaljo živijo tudi otroci, nosečnice, starejši ljudje ali ljudje s kroničnimi boleznimi?

- ☐ da
☐ ne

Ali gre vaša hišna žival kdaj iz stanovanja oziroma hiše?

- ☐ da
☐ ne

Ali vaša hišna žival lovi plen (miši, ptice) ali kdaj zaužije iztrebke drugih živali?

- ☐ da
☐ ne

Ali se vaša žival prehranjuje s surovim mesom?

- ☐ da
☐ ne

Starost: manj kot 6 mesecev

Do 6. meseca starosti se priporoča mesečna dehelmintizacija, nato je odvisno od dejavnikov tveganja.

Mladiče do 2. meseca starosti je treba pogosteje dehelmintizirati.

Starost: več kot 6 mesecev

Odgovoriti je treba na vprašanja glede načina življenja vaše hišne živali. Na podlagi odgovorov se določi interval dajanja antiparazitika.

- Če ste na katerokoli vprašanje odgovorili z DA, se pogovorite z veterinarjem ali veterinarskim tehnikom. Vaša hišna žival spada v rizično skupino, zato je potrebna redna mesečna zaščita pred notranjimi zajedavci.
- Če ste na vsa vprašanja odgovorili z NE, morate hišno žival zaščititi pred notranjimi zajedavci najmanj 4-krat na leto. V sezoni komarjev (pri povprečni temperaturi 14 °C) je zaradi ogroženosti s srčno glisto povsod po Sloveniji zaščito treba dajati vsak mesec.

Literatura

1. ESCCAP. Worm control in dogs and cats. ESCCAP Guideline 01. 7th ed. Junij 2025. Objavljeno na: https://www.esccap.org/uploads/docs/biu0jhej_0778_ESCAP_GL1__English_2025_v21_1p.pdf
2. ESCCAP. Control of Ectoparasites in Dogs and Cats. ESCCAP Guideline 03 Seventh Edition – January 2022. Objavljeno na: https://www.esccap.org/uploads/docs/cgqtqpf1_0720_ESCCAP_GL3__English_v19_1p.pdf
3. Vets now: How do I create a dog friendly home? [internet]. Available from: <https://www.vets-now.com/pet-care-advice/dog-proof-your-house/> Accessed 21 November 2022.
4. Montoya M, Morrison JA, Arrignon F et al. Life expectancy tables for dogs and cats derived from clinical data. Front Vet Sci. 2023 Feb 21;10:1082102. doi: 10.3389/fvets.2023.1082102. PMID: 36896289; PMCID: PMC9989186.
5. Kovalkovičova N, Sutiakova I, Pisti J, Sutiak V. Some food toxic for pets. Interdiscip Toxicol. 2009 Sep;2(3):169-76. doi: 10.2478/v10102-009-0012-4. Epub 2009 Sep 28. PMID: 21217849; PMCID: PMC2984110.
6. Poisonous Plants. Toxic and Non-Toxic Plants List. <https://www.aspc.org/pet-care/animal-poison-control/toxic-and-non-toxic-plants>. Accessed 21 November 2022.
7. Cunha E, Tavares L, Oliveira M. Revisiting Periodontal Disease in Dogs: How to Manage This New Old Problem? Antibiotics. 2022; 11(12):1729. <https://doi.org/10.3390/antibiotics11121729>.
8. Varlout M, Liebenberg J, Fourie J. Early Babesia canis transmission in dogs within 24 h and 8 h of infestation with infected pre-activated male Dermacentor reticulatus ticks. Parasit Vectors. 2018 Jan 17;11(1):41. doi: 10.1186/s13071-018-2637-7. PMID: 29343275; PMCID: PMC5772715
9. Jochen Suss, Christine Klaus, Friedrich, Wilhelm Gerstengarbe, Peter C. Werner, What Makes Ticks Tick? Climate Change, Ticks, and Tick-Borne Diseases, Journal of Travel Medicine, Volume 15, Issue 1, 1 January 2008, Pages 39–45, <https://doi.org/10.1111/j.1708-8305.2007.00176.x>
10. Tozon Mask N., Janežič Š., Klobučar L. Uporaba antiparazitikov pri psih in mačkah v Sloveniji. Vestnik Veterinarske Zbornice Slovenije 2026 Junij; 21 (2): 144-149
11. Guide to slugs and snails: how to identify common species and protect your plants <https://www.countryfile.com/wildlife/insects-invertebrates/guide-to-britain-slugs-and-snails-how-to-identify-common-species-andprotectyour-plants> Accessed 20 february 2024.
12. Sutton GP, Burrows M. Biomechanics of jumping in the flea. J Exp Biol. 2011 Mar 1;214(Pt 5):836-47. doi: 10.1242/jeb.052399. PMID: 21307071.

Od uhlja do repa

Ohranite zdravje svojega ljubljénčka - za varne in brezskrbne objeme

Izdala in založila

Krka, d. d., Novo mesto, Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto

Fotografije in ilustracije

Krka, d. d., Novo mesto

Tisk

Tiskarna Radovljica, 2026

Naklada

4015 izvodov, dopolnjena izdaja

Publikacija je brezplačna.

Nosilka vseh avtorskih pravic je Krka, d. d., Novo mesto.

V knjižici omenjena zdravila so pri veterinarjih in v lekarnah na voljo brez recepta.

Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z veterinarjem ali s farmacevtom.

Odgovorni skrbniki redno odpravljajo zajedavce pri živalih.

Ime _____

Leto _____

Ime _____

Leto _____

JAN			
FEB			
MAR			
APR			
MAJ			
JUN			
JUL			
AVG			
SEP			
OKT			
NOV			
DEC			

JAN			
FEB			
MAR			
APR			
MAJ			
JUN			
JUL			
AVG			
SEP			
OKT			
NOV			
DEC			

Ali ste vedeli?

Bolha lahko ob skoku doseže hitrost do 1,9 metra na sekundo. (12)

FYPRYST®
COMBO

Ataxxa® Dehinel®Plus
flavours

Dehispot® Milprazon®
CHEWABLE

Izberite Krkine antiparazitike proti

in ohranite zdravje svojega ljubljénčka.

Pred uporabo natančno preberite navodilo!
O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z veterinarjem ali s farmacevtom.

od UHLJA
do REPA.com

Krka, d. d., Novo mesto
Šmarješka cesta 6
8501 Novo mesto
Slovenija
www.krka.biz